

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan popoldne, izvzemski nedelje in praznike.

Inserat: do 9 petti vrst á 1 D, od 10—15 petti vrst á 1 D 50 p, večji inserati petti vrstá 2 D; notice, poslano, izjave, reklame, preklici petti vrstá 3 D; poroke, zaroke velikost 15 vrst 30 D; ženitne ponudbe beseda 75 p.

Popust le pri naročilih od 11 objav naprej. — Inseratni davek posebej.

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži znakma za odgovor.

Upravnštvo "Slov. Naroda" in "Narodna tiskarna" Knaličeva ulica št. 8, priljeno. — Telefon št. 304.

Uredništvo "Slov. Naroda" Knaličeva ulica št. 8, I. nadstropje

Telefon št. 34.

Dopise sprejema se podpisane in zadostno frankovane.

Neči rokopisov se ne vraca.

Posemezne številke:

v Jugoslaviji navadne dni 75 par., nedelje 1 D

v inozemstvu navadne dni 1 D, nedelje 1·25 D

Poštnina plačana v gotovini.

"Slovenski Narod" velja v Ljubljani in po posti:

V Jugoslaviji:

celoletno naprej plačan	D 120—	celoletno	D 216—
polletno	60—	polletno	108—
3 mesečno	30—	3 mesečno	54—
1	10—	1	18—

Pri morebitnem povisjanju se ima daljša naročina doplačati.

Novi naročniki naj pošljijo v prvič naročino vedno za nakaznič. Na samo pismena naročila brez poslatve denarja se ne moremo ozirati.

Razpust občinskega sveta ljubljanskega.

Vlada se je odločila, da razpusti zbornico ljubljanskega mesta. Da mora priti do novih občinskih volitev, je le naravna posledica novega občinskega volilnega reda, imajočega zakonito veljavno. Ta zakon je bil potreben, kajti v praksi so se pokazale razne nedostosti sedanjega volilnega reda. Dosledna izvedba sedanjega proporcionalnega volilnega sistema je odsodila mnogo obč. odborov v nedeljalnosti. Postavila jih je na mrtvo točko, s katero se delo v korist občini ni moglo ganiti. Mnogo občinskih svetov pa se ni izkazalo za dorasle dobrotam proporcionalnemu sistemu in so ta sistem vedli ad absurdum. Med temi je bil obč. svet ljubljanski.

Pravilno bi se bile volitve v obč. svet ljubljanski morale vršiti takoj, ko je bila vlada razveljavila manda komunistične stranke. Obstojec volilni red za ta slučaj ni predvidel nadomestnih volitev, pa bi take volitve spričo proporcionalnemu sistemu tudi ne bile lahko mogoče. Proporc obseg 48 mandatov in na podlagi tega propora je bilo teh 48 mandatov porazdeljenih med poedine stranke. Na komunistično stranko je pripadlo 6 mandatov. Ne mogoče je bilo samo za teh 6 mandatov razpisati nove volitve ter pripuščati možnost, da bi si te mandate zopet porazdelili med seboj vse obstoječe stranke včevši komuniste, četudi bi ti nastopali pod drugo firmo. S tem bi popačili izraz volje ljubljanskega volilstva ob prvi volitvi. Ni torej kazalo drugega, kakor razpisati nove volitve za vseh 48 mandatov, aki nismo hoteli, da ostane pri nekem "Rumpfparlamentu" in ako smo sploh hoteli, imeti — po našem skromnem mnenju — veljavne skele.

Dosedaj volilni red je teoretično videti dober, v praksi je pokazal hib in kar je glavno, našel je ljudi, ki so se izkazali nevredne čistega proporcionalnega sistema in ga kompromitirali. Čisti proporcionalni sistem do-

sedanjevolilnega reda bi mogli pustiti veljati le tedaj, ako bi njega načela spoštovali, ter jim dajali dosledno veljavno brez primesi strankarske strasti in mržnje. To pa smo absolutno pogrešali pri klerikalno-socijalistični koaliciji obč. sveta ljubljanskega.

JDS je izšla iz volitev kot relativno najjačja stranka. Izmed 48 mandatov jih je vzel znaten neudeležni volilcev priboril 18. Pred tem dejstvom je stal občinski svet ljubljanski, ki je imel iti na svoje stvarno delo in ko so morale spričo ogromnemu delu, ki je čakalo obč. očetov, splakniti strast volilnega boja. Železna doslednost propora je zahtevala proporc pri konstituiranju obč. sveta ljubljanskega, kakor pri sestavljanju vseh odsekov, tako predvsem pri volitvi prezidija, župana in podžupana. Proporc je zahteval, da gre prezidij relativno najmočnejši stranki, eventualno bi na podžupansko mesto mogla reflektirati druga najmočnejša stranka ali pa že hočete združenja koalicija. Koalicija pa je lahko-mesno pogazila princip propora, potisnila relativno najmočnejšo stranko popolnoma v stran ter si uzurpirala ves prezidij. S tem činom je koalicija dokazala, da se ji noče stvarnega dela, da hoče v obč. svetu ljubljanskem, tež eminentno gospodarski zbornici, uganjati politične strankarske orgle. Nasilstvom je izključila od sodelovanja malodane polovico obč. svetnikov ljubljanskih; a več ko držno lice je potem imela, zahtevalo JDS, naj po udarcu s pestio v lice še kaže prijazen obraz.

Koalicija, ki ni znala ali ni hotela čuvati načel propora, je naravnost provocirala izpremembo obč. volilnega reda, s katerim naj se zamenjava pravice relativni večini volilista ljubljanskega. Vlada je ustregla koaliciji.

Drugo vprašanje je, je li bilo umestno, da je vlada razpustila sedanji občinski svet ljubljanski ter teroverila njegove posle vladnemu ko-

misarju, ki naj izvede tudi nove volitve.

Ob normalnih razmerah bi bilo to gotovo nekaj izrednega. Toda to je ravno, v občinskem svetu ljubljanskem, zlasti v njega gospodarstvu z občinskem imetjem in z žepi davkopljevalcev niso vladale normalne razmere. Diletanstvo in demagoštvu je signatura tega gospodarstva. Do 150 milijonov dolga je naprilo gospodarstvo koalicije ljubljanskemu meščanstvu. Brez trdne gospodarskega in socijalnega programa so se dovoljevale ogromne svote, kakor je pač zahtevala licitacija, ki so se v njej skušale prekašati druga drugo stranko koalicije. Pri tem so imeli držnost, da so svoje predloge odevale v soc. oblačilce. In vendar je jasno, da bi posledice takega gospodarstva na koncu moral nositi ubogi konsument, uradnik, delavec, ki bi nanj vsi drugi znali previliti nova neznašna bremena.

Umetno je, da vlada takega gospodarstva ni mogla dalje trpeti, zlasti še, ker je v zadnjem času postalno prozorno, da hiti koalicija, preden pride do novih volitev, svoje »gospodarsko« in »socijalno« delo trirati do višja prenapetosti. Kakor smo sicer naprotivki vsakega nasilja, čeprav bi v konkretnem slučaju ukrep vlade lahko opravičevali z nasiljem koalicije, vendar smatramo, da je bil razpust obč. sveta ljubljanskega potreben, da obvaruje ljubljansko meščanstvo nadaljnje nepregledne škode.

FRANKOVEC KANDIDAT ZA DUNAJSKI PARLAMENT NA BURSKEM.

— Dunaj, 20. maja. (Izv.) Krčanski socijalci skupajo v Burški povodom volitev v dunajskem parlamentu pridobiti glasove tamšnjega Hrvatov. Kot kandidat Hrvatov fungira na četrtem mestu po poročilu krčansko-socijalnih listov voditelj Hrvatov v Burški polkovnik Stipe Štrbac, ki je znan frankovec in velik propagator in Habsburgovce.

— Dokler ne porečet »da«, ne smeš niti besedite spregovoriti z njim. Nikakor pa ne morem dopustiti, da se takole kujš. Saj se mi bo vse smejalo! V La Caprice pojdeva za par dni. Med tem se že izpametuješ.«

»Kneza Žurova ne vzamem nikoli!«

»Počakajmo,« je odpovedala malomarno mati. »V eni urbi budi pripravljena.«

Ko bi bila Vera sama, je psu odpele srebrno ovratnico, jo zavila ter napisala slednje pismec:

»Knez, zahvaljujem se Vam za odlikovanje, ki ste me hoteli z njim počastiti. Toda občalujem, da ne morem ukazovati svojim čustvom, in Vas prosim, ne tolmačiti nápk moje zavrnitve. Vračam Vam lepo Lorisovo ovratnico. Bila bi Vam pa hvaležna, da smem obdržati psa. Tudi Vas prosim, da moi materi ne omenite tega pisma.«

Vera Herbertova. Napisala je na zavitek naslov in pozvonila hišni.

»Oddaje tole takoj gospodu Žuruvu,« je dejala; »njemu samemu v roki, prosim.«

Hisia je nesla zavitek Adrienni, in prebrisana Adrienna ga je izročila svoji gospoj. Lady Dolly je prečitala in vrgla zavitek malomarno stran.

»Da, da, pasja ovratnica,« je dejala. »V Pariz jo moram poslati, ker jo je treba nekoliko povečati. Kar tu jo pustite, saj se nič ne mudri.«

Adrienna pa je uganila situacijo.

»Ako vas gospodična vpraša, je učila svojo hišno, »ji recite, da je knez sprejet njen posiljatev.«

Toda Vera sploh ni nič vprašala. Čemu tudi? Nikakega vzroka ni imela, da bi hišni ne zaupala.

Pred svojim odhodom na grajsčino La Caprice Vera sploh ni več videla kneza Žurova; tembolj je bila zato uverjena, da je dobil njen zavitek in da

je pismo imelo pravi učinek. V resnic pa kneza iz povsem drugega vzroka ni bilo bližu. Imel je namreč mnogo truda, da je pomiril igralco svoja igralske družbe, ki je stanovala v paviljonu koncem parka. Umetnice so bile mene, da imajo prav isto pravico občevati na gradu kar kar vse druge velike dame. Knez pa se z ozirom na razne predstodke visoke družbe s tem mnenjem ni strinjal. Tem manj, ker se je bal, da bi utegnila ena ali druga izmed damic izdati preintimno znanje s svojim gospodarjem.

»Na vsak način pa boste do bala princ waleskega že zopet nazaj?« je vprašala kneginja Nelingina Lady Dolly. Lady je pokimala in se nasmehnila. »Mislim, da Hvala vam! Samo par dni izostaneva, draga moja.«

»Vrneva se?« je vprašala Vera prestrašena.

»Seveda,« je odpovedala mati in je švarknila z blicom po ponih.

Vera je pozvesila glavo.

»Sicer pa ima moje pismo,« se je tolzila, »in me pusti odslje v milu...«

La Caprice je bila divna grajsčina z divno grajsčakinjo in divnimi gosti. Ali Vera je že preveč sovražila te lepe, romantične dame, sneh in blebotanje, eleganco in bedasto razkošje te družbe. Cutila se je v La Caprice prav tako beamljeno kakor na gradu Felicité. Bašla se je gospodov, ki jih je privlačevala njena milina, da od strahu ni mogla govoriti z njimi.

»Vaša hči je lepa,« je rekla gospodarica gradu La Caprice, »ampak brez temperamenta je.«

Lady Dolly je potrdila ta izrek z vzdihom.

»Popolnoma drugačna je kot jaz,« je odpovedala. »Jaz nikdar ne izgubim svoje dobre volje. Vse, kar store moji prijatelji, me zabava. Ne vem, od kdo

ta odurni njen značaj. Prav gotovo od mojega, že davno mrtvega, zopernega Herberta...«

In večer za večerom je ponavljala svoji hčeri: »Moraš vzeti Sergija Zurova. Največja srča je to zate in zame. Najuglednejša, najbogatejša dama boš. Moraš, moraš!«

Večer za večerom je odgovarjala Vera: »Ne marjam ga! Nikoli ne bom žena Žurova!«

In povedala je materi, da je knezu poslano v odkrito izrazilila, da ne marja postati njegova žena. »Brez dvoma je toliko gentleman, da dalja ne bo silil vame.«

Lady Dolly se je zasmehala. »Gentleman sem, gentleman tja; knezu uglaš, poželi te, zato si je ubil v glavo, da se hoče oženiti s teboj.«

Vera je zrdela do ušes, a je molčala. Tako brezobjzno se mati še nikdar ni pokazala do nje. Bila je vse iz sebe. Zdela se je nerazumljivo, nemogoče, naravnost brezčastno, da bi se Žurov ne zmenil za njen pismo nego prej ko slej vstrajal na svoji snubritvi. Kako naj se ga ubrani!

Nekoga dne se je knez resnično oglasil na gradu La Caprice. Prva njenega pot ga je vodila k lady Dolly. Vera je bila srečna, da so jo pustili v mire. Posneje je preizkušala z materialnih oči razbrati, kakšne naklepe sta skovala s knezem. Lady Dolly pa se je umikala njenim pogledom.

Na gradu je vladalo živahn zaviranje in vrvenje. Vsak dan kaj drugega. Lady Dolly se je zabavala, ljubimka, plesala in igrala. Zvezčer pa je vedno na novo pregovarjala Vera s prošnjami, solzami, grožnjami; z ljubeznijo vstreča.

»Pisari so naročeni,« je odpovedala mati mrzlo smehljajo. »In preden zaviranje ubogemu prinцу tako sceno, se bržčas vendarše nekaj premislil. Sicer imaš prav poseben okus za nespodobnosti, ali tako daleč na menda vendar ne pojdeš.«

Tako je minil teden v La Caprice in lady Dolly je rekla nekega dne svoji hčeri: »Smominja se, da bo jutri na Felicité bal na čast princa.«

Vera je pokimala.

»Tu je toaleta, ki jo pošilja La Ferrière. Lepa je kakor pravljica. In že bi imela srce kakor drugi otroci, bi prišla in bi me poljubila iz hvaležnosti za lepo presečenje.«

Vera je odgovorila.

»Zadnjikrat moram prav resno govoriti s teboj. Vračava se na Felicité, in Sergej čaka tvojega odgovora. Nič več ga ne morem zadrževati.«

»Saj ga ima.«

»Kako to?« je vprašala lady Dolly, ki je za hip pozabilo, da je pridržala Verino pisemce. »A tako, tvoje pismo! Smatral ga je pač samo za otroško muho. Krasna šušmarja, res!«

»Pokazal ti je pismo?«

»Seveda ga je pokazal. No, dovolj odurni je bilo. Ampak moški njegovo starost ne odneha, kar tako... Južni običaji tole oblike, je dejala po kratkem preudarku. »Jaz ti dam svoje bisere. Njegov kraljevski visokost se predstavlja takoj kot nevesto kneza Žurova. Da se zgodi tako, bo moja skrb. To je najlepši način, ki si ga moremo mislit. Po obvestimo svet o tvoji zaročki. Drugič na boš več potrebovala mojih bisarov. Knez je že naročil druge zate.«

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 22. maja 1922.

Kraljev izlet po Donavi. Iz Beograda javlja: Nj. Vel. kralj Aleksander je v spremstvu kneza Arzena in prince Pavla včeraj napravil izlet na ladji po Donavi do Gjerdapa (železni vrati). Kralj se tekmo današnjega dneva povrne v Beograd, dodim princ Pavle nadaljuje svojo pot dalje po Donavi in odide v Bukarešto, kjer ostane do 30. t. m., nakar se s kraljevo zaročenko kraljevno Marijo povrne v Beograd.

Povratek zunanjega ministra dr. Ninčića iz Genove. Načelnik naselede v Genovi minister zunanjih del dr. Momčilo Ninčić se je vrnil iz Genove in prispel z današnjimi jutranjimi ekspressnimi vlakom v Ljubljano. Z gorenjskim vlakom se je na to napotil na Bleč, kamor se je odpeljal tudi pokrajinski namenštak Ivan Hribar. Dr. Ninčić se pripelje danes popoldne v Ljubljano in odpoteje v Beograd z popoldanskim brzovlakom.

Bolezen soproge grškega prestolonaslednika. Po najnovejših poročilih, došlih iz Aten v Beograd, je bolezen soproge grškega prestolonaslednika kraljevine Jelene prešla kritični štadij. Zdravniki so v soboto popoldne izvršili nujno potrebno operacijo. Izid te operacije je povlogen. Bolnica je operacijo srečno presta. Zdravniki izjavljajo, da je glavna kriza odstranjena. Romunski kralj Ferdinand in kraljica Maria ostanata so deli časa v Atenah.

Zadnja seja občinskega sveta bo v torek, dne 23. maja ob enajstih popoldne v mestni dvorani. Dnevni red: 1.) Naznanila predsedstva. 2.) Odobrenje zapiskov zad. 3.) Razprava v smislu § 87. al. 2 občinskega reda glede razpusta občinskega sveta. — Kakor čujemo, ni dal povod za razpust takški novi občinski volilni red, kakor pred vsem naravnost skandalozno gospodarsko koalitano večine v "Mestni hranilnicici Ljubljanske".

Skel Šolskega leta 1921/22 in začetek Šolskega leta 1922/23. Višji šolski svet je odredil, da se letos Šolsko leto sklene dne 28. junija s službo božjo in razdelitlo Šolski izprizevali novo Šolsko leto po prednem dne 14. septembra t. l. s službo božjo, 15. septembra pa s poaskom.

Prišršen sprejem vojenk »Gospodinjske Šole« v Beogradu. Iz Beograda 22. t. m. telefonito javlja: Pod vodstvom ravnatelja Licitice g. Antona Jug je nadzornice gdč. Jerice Zemljanove je včeraj ob 8.30. popoldne prispele z Ljubljanskim brzovlakom v Beograd 32 gojenk »Gospodinjske Šole« na ljubljanskem liceju. Sprejem na kolodvoru, ob strani srbskih beogradskih ženskih društev in organizacij je bil neprirakovano prisršen. Slovence so pozdravila vsa društva. Tako predsedstvo »Kola srbskih sestara«, »Društvo Kneginje Ljubice«, društvo »Ženski pokret«, dalje predsedstvo odpora za zaščito dece in številni višji uradniki v raznih ministrstvih, dr. O. i. p. in major A. Andrejeva. Ta iskrena pozdrav srbskih ženskih društev se je krasno zahvalil ravnatelji g. Anton Jug. Prav gostoljubno pa so bile gojenke sprejete v domu za zaščito dece. Tekom dneva so si ogledale vse kulturne zanimivosti Beograda in popoldne tudi Zemun. Danes im priredi Kolo srbskih sestara banket v Topčideru.

Sporazum v delavnicih južne železnice. Iz Maribora nam poročajo z dne 21. t. m.: Danes se vrše tu važna posvetovanja, ki imajo namen končno dosegiti sporazum med upravo in delavstvom v delavnicih južne železnice. Že včeraj se je vršila v Ljubljani važna konferenca zastonnikov obeh strank, ki se je glavnih točkah zedinila v smislu zahtev delavstva. Podrobnosti tega dogovora so bile pridržane končni konferenci na licu mesta v Mariboru. Kot prvi sicer negativni uspeh pogojani so omenja odprava reverza, katerega glavni tenor je bil tako stiliziran, kakor da je delavstvo že odpruščeno in mora s podpisom reverza vnovič zaprositi za sprejem v službo s čemer se obenem zaveže za redno delo, torej, da se odreče pasivni rezistenci. Danes dopoldne je despolo tu sem tudi več poslanec. Od obrat ravnateljstva je bil zastopnik dr. Fatur. Pogajanja so se vršila v delavnici. Avizirano delavstvo je prihajalo po vseh strani. Dopoldanska pogajanja so se razbila na najbolj kočljivi točki: železniška uprava se je branila delavstvu izplačati mezo za čas pasivne rezistence. Pogajanja so se nadaljevala popoldne. Že pred 14. uro se je pred delavnico zbralo na tisoče ljudi. Ko je že pretekli 2. ura in še ni bilo komisije, se je mase polastilo razburjenje. Zaupnik Nachtigal je stopil na plot ter skušal razburrene duhove pomiriti. Poleg že zgoraj omenjenega je železniška uprava delavstvu dovolila, vpoštovavši izredne razmere, na račun zahtevkov izplačilo po 200 Din samcem in 250 Din oženjenim. Ob 15. uri se je zopet sestala komisija v načelstvu delavnice. Najprej so konferirali delavski zaupniki. Ko so se zdinali, se so sestali z delegati železniške uprave in centralne vlade (Kosta Nikolić). Konferenca je bila mestoma zelo živahnega. Po situaciji ob sklepnu poročila (ob 16. uri) je mnogo unanja, da odločitev teme se danes kolikor mogoče ugodno, da se futi zlitraj prične zopet z resnim delom. Danes smo dobili to-le poročilo: Včerajšnja pogajanja med železniško upravo in delavci so imela uspeh: posrečilo se je dosegti sporazum. Pasivna rezistence je končana, delavnice so zopet otvorjene in danes zjutraj so delavci zopet pričeli z rednim delom.

Avstrijski konzulat v Ljubljani. Iz Beograda javlja, da je beogradsko

vlada izdala avstrijskemu konzulu v Ljubljani dr. Rudolfu Kohlrußu s eksekutivom. Področje njegovega delovanja je Slovenija.

Cesa je treba? Peškova »Jugoslavija« trdi, da se naši članki v zadnjem času odlikujejo po izredni pravnosti, občudovanja vredni nelogičnosti, slabosti stilistiki in norovzni zadrljivosti. To si drzne pisati list, kjer je po vsem slovenskem jugu slaven po svoji plitkosti, neznačajnosti in strašnemu jeziku! »Jugoslavija« kaže često, da so ji slovenci v stil španske vas. Njeni članki so pisani v jeziku, ki bi se ga sramoval vsak četrtošolec. A njena logika je velikanska: naši članki so tako prazni, da se čuti primorana, na vsak naš članek odgovoriti z novimi svojimi. Na praznote se vendar ne reagira! Zlasti pa ne tako, da se ne pobija niti ene naše trditve. V današnji številki piše »Jugoslavija«: »Naša domovina je najlepša na svetu; nasredna je le, ker jo vladajo najneposobnejši in zelo male idealni ljudje.« Treba je torej sposobnih idealistov in naša domovina bo srečna. In kje dobiti takih sposobnih idealistov? Seveda edinole v uredništvu »Jugoslavije«! Pešek n. pr. je ideal sposobnega idealista. To so dokazale sodne obravnavi v Ljubljani in Ptuj, to so dokazale njegove kupčije z mastjo i. dr. in njegova idealno udovostenost, s katero se je dvignil v par letih izubožil do milijonarja. Taka sposobnost je resnično idealna. In drugi idealni sposobnost je n. pr. Fakin, ki kot glavni urednik ne čita člankov v »Jugoslaviji«, a naslednjega dne izjavlja, da je sodošče potegnil. In NSS ima že dolgo vrsto takih sposobnih idealistov. O, domovina, kako blažena boš, ko pridejo na vladno krmilki ti idealno sposobni ljudje!

→ Josipina Vidmarjeva. Na Dunaju je po težki operaciji nepričakovano umrla žena ljubljanskega trgovca in hišnega posetnika Josipa Vidmarja, mati vsečiljskega prof. dr. Milana, bivšega prvaka televadcev Staneta, tačka igralca Milana Skrbnička itd. Hipoma se je zaključilo življenje polno borb, skrb in uspehov, življenje vzgledne, marljive, podlejne in vztajne žene. Kot dekle je bila skromna živilja na Igu; po naravi izredno muzikalna, je pela dolga leta prvi sopran na koru, ki je imel v nadučitelju Fr. Govekarju prvoravnstnega organista, modernega cecilijsanca. Samo štiri oddelke vaške dvorazrednice na Igu je dovršila poklonica, toda bogata nadučiteljeva knjižnica ji je bila vir široke izobrazbe. Čitala je v vsakem svobodnem času ter si načitala duševno obzorce in literarni okus, da je lahko tekmovala z vsako mestčanko. Romantično dekle se je celo poskušala s pesništvom! A živilska borba bo je potegnila vase in ko se le omozila v Ljubljano, le z redko enrgijo dvinsila deželarsko trgovinico v odlizno podjetje. Razširila je delokrog na dejelo in se vozila na sennje, pogumno a s solidnim blagom tudi zelo uspešno fekmekula s tuji, ki so dotlej preplivali naš trg. Obilo je blagovljiva usoda njeni obiteli, a poklonica je zmagovala vse ovire in težkoče. Sred dela, ki je tako zgodaj ubelilo njeni lase, pa si je ohranila svoje idealno narodno zavest in odločno svobodomiselnost. Knjige in časopisi so ji bili najljubši užitek. Pokojnica je 1. 1900. dala inicijativo za ustanovitev Splošnega ženskega društva v Ljubljani ter je bila dve desetletji njegova obdronica. V »Slovenskem gospodariju« je 1. 1908. (št. 12.) pritožila svoje predavanje »Slovenec in Slovenc« v Ljubljani. Trideset let je bila stalna abonentka v našem gledališču ter je zlasti ljubila drama. Za gralske interese je imela vedno odprt srce in roko. Podpirala je z veseljem vsa napredna društva ter kaže na prvi vrtki, da je žena neomajno svobodomiselnih načel. Odlično je vzgojila svoje otroke, ki so podelovali po njej talente, in bila ponosa manje. Živiljenje je npr. priznalo z brdskosti. A ohranila si je svoje mladostne ideale do zadnje ure. Čast spomini vzorne majke in zavedne Slovenske!

— Bitoljska katastrofa. Vsem bo še v živem spominu, koliko gorja je prizadejala našim žužnim rojakom eksplozija v Bitolu. Vkljub izdatni podprt, klj to je naklonila država, grozna beda še ni odpravljena. Dolžnost vseh Jugoslovenov je, po svojih močeh delansko priskočiti sorokom na pomoč, kar nam bo tem lažje, ker smo imeli žalostno priliko sami občutiti bedo po potresu porušenega našega mesta. Organizacija Jugoslovenskih Nacionalistov, ki ima s svojim nesebljednim delom glavn našen lažjati bedo, bo priredila v četrtek, dn. 25. t. m. ekleščeni dan v pomoč Bitolu. Gospodinje in gospodje, ki bodo pobrati prispevke, se morajo izkazati z legitimno, potrjenim od kr. policije in od podpisnega odbora. Cenjeno občinstvo uljudno vabimo, da dokaže svoje socijalne in resnične moči, kar nam bo tem lažje, ker smo imeli žalostno priliko sami občutiti bedo po potresu porušenega našega mesta. Organizacija Jugoslovenskih Nacionalistov, ki ima s svojim nesebljednim delom glavn našen lažjati bedo, bo priredila v četrtek, dn. 25. t. m. ekleščeni dan v pomoč Bitolu. Gospodinje in gospodje, ki bodo pobrati prispevke, se morajo izkazati z legitimno, potrjenim od kr. policije in od podpisnega odbora. Cenjeno občinstvo uljudno vabimo, da dokaže svoje socijalne in resnične moči, kar nam bo tem lažje, ker smo imeli žalostno priliko sami občutiti bedo po potresu porušenega našega mesta.

— Bitoljska katastrofa. Vsem bo še v živem spominu, koliko gorja je prizadejala našim žužnim rojakom eksplozija v Bitolu. Vkljub izdatni podprt, klj to je naklonila država, grozna beda še ni odpravljena. Dolžnost vseh Jugoslovenov je, po svojih močeh delansko priskočiti sorokom na pomoč, kar nam bo tem lažje, ker smo imeli žalostno priliko sami občutiti bedo po potresu porušenega našega mesta. Organizacija Jugoslovenskih Nacionalistov, ki ima s svojim nesebljednim delom glavn našen lažjati bedo, bo priredila v četrtek, dn. 25. t. m. ekleščeni dan v pomoč Bitolu. Gospodinje in gospodje, ki bodo pobrati prispevke, se morajo izkazati z legitimno, potrjenim od kr. policije in od podpisnega odbora. Cenjeno občinstvo uljudno vabimo, da dokaže svoje socijalne in resnične moči, kar nam bo tem lažje, ker smo imeli žalostno priliko sami občutiti bedo po potresu porušenega našega mesta.

— Ribnik v Tivoli. Pišejo nam: Veslači ponovno vprašamo, zakaj nam ne dado že davno obliubljenih čolnov? Ne boje se teh malenkostnih stroškov, ki so potrebeni za nabavo novih čolnov, saj bi veslači radi več plačali od ure, če bi bili dolni takši, kot jih imajo drugi. Dokler pa bodo na ribniku v Tivoli čolni podobni barkam Arnavov, ki se razdržajo sami od sebe, ne boste nobili toliko dohodkov, da bi krili stroške.

— Pri pošti Kočevje je bila otvorenja dne 8. maja t. l. telefonska centrala z javno govorilnicu za krajnjo ulico 8/L.

— Posor uradnik in ostali gostje, ki nameravate biti navzoči pri svečanosti Kraljeve svatbe v Beogradu! Da bi gostje, posebno uradništvo ob teh dneh ne bili izročeni na milost in nemlost govorilnicarjem, odločila je uradniška menza v Zemunu, da bo izdajala hrano in to: opoldne juho, meso, prikuhu in močnato jed, za večerjo pa pečenko s prikuhu za ceno 18. dinarjev dnevno. Kdor se namerava hraniti po tej nizki ceni v menzi, naj poslije denar po postu na »Upravnitvo činovničke menze u Zemunu« in naj označi razven svojega nazivu tudi od kdaj in do kdaj se misli hraniti v menzi. Denar naj se vpošlje najkasneje do 30. maja t. l. da bi menza mogla prizaviti potrebitno število porcilj. Za odbor: upravnik A. Lunaček.

— Dve zanimivi predavanji. V Ljubljano je prisnel znani ruski književnik Nikolaj Klimenko in priredil dve predavanji. Danes ob 20. predavanja bogoslovski akademiji »O verskem vprašanju v Rusiji«; jutri pa predava o tem: »Vseslovensko vprašanje in skorajno vstavljanje demokratske Ruse.« Lokal, kjer se bo vršilo to predavanje, se naknadno naznani. G. Klimenko predaval v srbohrvaškem jeziku. Opozorjam naše občinstvo na ti dve predavanji.

— Imenovanje v državni službi. Pri ljubljanski gradbeni direkciji so imenovani: za pomočnika knjigovodje v X. činu, razredu računskega asistent Ernest Erjavec, Josip Nabergoj, Valentijn Pogačar in Viktor Kovač za pomočnika knjigovodje v XI. činu, razredu na praktikante Josip Peternek, Alfonz Turk in Vinko Rakussek.

— Mestna občina ljubljanska zgradila za dehodarski urad in za devet uradniški stanovanji nova poslopje ob Dunalski cesti poleg pompičarske volonterice so stavbni oferti vložili do dne 3. junija t. l. opoldne pri ravnatelstvu mestnega dehodarskega urada. Dunalska cesta 29. Z zgradbo prično to polete.

— Porobil se je g. Janko Jelenec, posestnik v Šiki, z dč. Penco Mačkovljem, trgovko istotom in g. Janko Mačkal, predsednik finančne straže v gđe. Minko Cerarjevo iz Radovljice. Bilo srečno.

— Roparski morilec Lamut pred mariborskim sodiščem. Skoro tisti dan, ko je Lamut v Ljubljani izvršil svoj roparski morilski zločin, bi se bil moral zagovarjati pred kazenskim senatom v Mariboru. Čitateljem »Slov. Naroda« bo še v spominu, da smo v januarju poročili o Rud. Lamutu, da je kot boljševski tajnik v občini Dragovgrad pod gerentom Kaiserjem nevernil večjo sveto ter izginil. Lamut se je takrat tako spremeno zagovarjal, da je bilo nujno poslovanje v redu, da je senat ugodil njegovemu predlogu, naj se razprava preloži v svrhu zaslišanja nadaljnje prič ozir, poizvedbi pri poštnih uradih, kjer da je oddal obtoženec znesko na pravo naslove. Takrat smo izrazili tudi začudenje, kako je občina Sevnica mogla sprejeti v službo kot občinskega tajnika človeka, ki je brez spričeval pobegnil iz občine Dragovgrad, med tem toliko poštenih prisilcev ne dobiti takša služba. Lamut je takrat nastopal kot človek, kateremu se s preganjanjem radi poneverbo godi hkriva. Druga glavna razprava je bila kakor rečeno, razpisana za 20. t. m. Drž. pravnik je z ozirom na zločin v Ljubljani predlagal odstopitev tudi mariborske zadeve dejelemu sodišču.

— Nesreča zagrebškega žida na Bledu. Po lepih bleščih cesti je včeraj drvel avto z bogatim židom iz Zagreba. Toda nesrečnik niko ne miruje. Ko je avto zapeljal proti Ljubljanskemu kopalštu, je nenadoma odpovedala zavora v avto z lastnikom je mahom Izginil v zeleni vodi blejskega jezera. Bogati trgovec se je hitro rešil mučnega požlažila s tem, da je splaval na suho. Avto, ki pa najbrž ni bil zgrajen za plavanie po vodi, se je žalostno pogrenil.

— Grozen zločin v Pobrežju pri Mariboru. Svoji ljubici pripravil trebuhi. Na Pobrežju pri Mariboru je živel neki Filip Čeh v drevem zakonu z ločeno ženo železnarica Elizo Čeh. Čeh, ki je bil znan radi svoje nasilnosti in pijačevanja, je popival že več dni s svojo ljubico, ocetom in sestro po Pobrežju. V pijačnosti pa so se v soboto zvečer okoli 6. aprila in stepli. Čeh je potegnil dolg nož in skoraj dobesedno svrljubici pripravil trebuhi, da so ji izstopila črva. Prizadal je 18 cm globoko rano. Težko poškodovan so prepeljali v mariborsko bolnično. Njeno stanje je brezupno. Nečloveškega zločinka, ki je bil že

— Bitoljska katastrofa. Vsem bo še v živem spominu, koliko gorja je prizadejala našim žužnim rojakom eksplozija v Bitolu. Vkljub izdatni podprt, klj to je naklonila država, grozna beda še ni odpravljena. Dolžnost vseh Jugoslovenov je, po svojih močeh delansko priskočiti sorokom na pomoč, kar nam bo tem lažje, ker smo imeli žalostno priliko sami občutiti bedo po potresu porušenega našega mesta. Organizacija Jugoslovenskih Nacionalistov, ki ima s svojim nesebljednim delom glavn našen lažjati bedo, bo priredila v četrtek, dn. 25. t. m. ekleščeni dan v pomoč Bitolu. Gospodinje in gospodje, ki bodo pobrati prispevke, se morajo izkazati z legitimno, potrjenim od kr. policije in od podpisnega odbora. Cenjeno občinstvo uljudno vabimo, da dokaže svoje socijalne in resnične moči, kar nam bo tem lažje, ker smo imeli žalostno priliko sami občutiti bedo po potresu porušenega našega mesta.

Bencinov motor

za žaganje drv, 6 PH, popolnoma nov, se proda. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 3639

Knjigovođkinja

izvrena, več samostojne slovenske in nemške korespondence, se sprejme Ponudbe pod štev 17-3507 na upr. Slov. Naroda. 3507

Sandali

moške velikosti, par K 50, pri Sever & Komp., Wolfova ulica 12, Ljubljana. 3690

Morska trava za modroce

v vsaki množini se dobri najceneji pri Sever & Komp., Ljubljana, Wolfova ulica št. 12. 3492

Zamenjam majhno stanovanje

obstoječe iz 1 sobe, kabineta, kuhinje in pritlikinj sred mesta, z včim 3-4 sob v okolici ljubljanske, če mogote z vrtom. Ponudbe pod „A. L. 3596“ na upr. Slov. Naroda. 3596

Iščem gospodijočno

k dvema deklincama od 4 in 9 let, integrantno, mlajšo, z znanjem slovenskega ali srbohrv. jezika, katero pa možnosti obvlada francosko ali nemško ter klavir. Ponudbe obsebno ali pisemno s curriculum vitae in pogoji. Naslov pove upr. Slov. Naroda. 3722

Stanovanje v Zagrebu

obstoječe iz 3 sob, kuhinje, kopalnice, sobe za služenje, z elektriko in plinom zamenjam se s sličnim stanovanjem v Celju. Stanovanja z vrtom, jina predpost. Ponudbe na Ivan Šinkovec, Zagreb, Krajska ul. 16. 3735

Pomožnega kurjača

samca, več kolarjev ter pleskarjev za kočje Iščem za takoj Slograd, d. d. tovarna Karšić, Ljubljana, Spodnja Šiška. 3731

Pečatni

2680 **Dosek**
kološke vode, Bay-Rum, francosko žaganje „Elevator“. Glavna zalog: F. Šibenik, Ljubljana, Gospodska ul. 16.

Trgovska hiša

z dobro vpeljano trgovino mešanega blaga in poljskimi pridelki, na jako prometni državni cesti, predmestje na Šiškem, se takoj proda. Dopisi na L. Sušnik, Maribor, Slovenska ul. 15. 3667

Mlado pisarniško moč

z dobro šolsko izobrazbo ter popolnim znanjem slovenskega ter nemškega jezika Iščem za čimprej veliko industrijsko podjetje. Dopisi pod šifro „Dobar sti 11-233 b“ na intereklam d. d. Zagreb, ulica 21. 3736

Bukovih drva

vsako množino, pol suhih, samo na vase, kupi St. Praxnik, Celje. 3674

Rudarski Inženjer

Išče službo pri obratu ali za samostojnega jamotnika. Ponudbe pod „Rudarski inženjer 3858“ na upr. Slov. Naroda. 3573

Klet

velika, suha in opremljena, se takojo odda. — Vp. da se v trgovini Julio Metel d. d., Aleksandrova cesta 1. 3618

Lovska oprava

stara, se proda. — Križanska ulica 6, Ljubljana. 3665

Trgovski pomočnik

špecijske stroke, slov., nem., ital., išče primerne službe. Ponudbe pod „Špecerist“ na upr. Slov. Naroda. 3626

Mladenič

ki je dovršil 4 gimn., zmožen slov., nemšk., ital., pis. poslov, išče primerne službe proti stanovanju in hranil. Ponudbe pod „Gimnazijst“ na upr. Slov. Naroda. 3624

Koruzno moko

zdravo, in za krme, ima v zalogi od K 10 dalje tvečka I. & J. Rojo, Mesto-Ljubljana, telef. 250. 3594

stanovanje

V Celju zamenjam za enako v Ljubljani takoj ali pozneje. Naslov pove upr. Slov. Naroda. 3647

5000 kron nagrade

onemu, ki preskrbi meblirano ali piazno stanovanje v Ljubljani, obstoječe iz 2 do 8 sob in kuhinje. Ponudbe: Poljanški nasip št. 10 na N. B. Čampa. 3628

Inserirajte v Slov. Narodu!

z 2000 orali se takoj proda plačila zmožnemu Jugoslovanu. Informacije pod „Graščina/3682“ v uprav. Slov. Naroda. 3682

Graščina na Kranjskem

z 2000 orali se takoj proda plačila zmožnemu Jugoslovanu. Informacije pod „Graščina/3682“ v uprav. Slov. Naroda. 3682

Kupim ključavnitsko delavnico

ali pa tudi posamezno orodje in stroje, eventualno se udeležim s kapitalom pri manjši obrti. Ponudbe na Alona Company, anončno in reklamno družbo, Ljubljana, Kongresni trg 8, pod šifro „Klučavnitska delavnica“. 3719

Iščem prostor

dričenem za delavnico, približno 15 x 5 m², tudi razdeljeno, z vodovalom, z možnostjo do električnega pogona. Ponudbe pod „Delavnica 3716“ na upr. Slov. Naroda. 3616

Blago za prevozo divanov in drožega

obilija v veliki izberi, dalje različno platno in lete za fotografike, l. t. d. priprava tvrča

A. & E. Skaberné

Ljubljana, Naselj. trg 10.

Velika čevljarska delavnica

z vsemi stroji, zdi deluje osem delavnic moči, se proda. Ponudbe na I. Sušnik, Maribor, pod „Čevljarska delavnica“ Slovenska ul. 15. 3676

Večjo sobo

s popolno prehrano, za kar plača 3.00 K mesečno, išče gospod. Dopisi na potni predel 4 Ljubljana. 3705

Učenec

zeli vstopiti v kako veliko trgovino z mestnim blagom. Naslov pove upr. Slov. Nar. 3553

Za kraljevo poroko

je napodaj krasno, originalno darilo za mesto ali večjo občino v Sloveniji — Naslov pove upr. Slov. Naroda. 3711

Hiša

z trgovskim lokalom na prometnem prostoru v sredini Ljubljane se kupi. Ponudbe se prosi pod „Resnost/3683“ na upr. Slov. Naroda. 3663

Zenitna ponudba.

Mlad, simpatičen, premožen trgovec in posestnik zel znanje, radi skorajanje ženitve z izobraženo, premožno gospodijočno od 18-22 let. Samo resne ponudbe, vsekakor s slikopod. „Sreča-3675“ na upravnštvo. Stroga težnost zajamčena. 3675

Zahvala.

Za iskreno sočutje, izraženo nam od vseh strani prigodom smrti naše nepozabne dobre

E1ze

za obilno prekrasno cvetje in za častno spremstvo na njenem zadnjem potu izrekamo tem potom najprejno zahvalo.

V Ljubljani, 20. maja 1922.

Za žalujete ostale Erik Dej por. Nagy.

V našglibji žalosti naznanjam, da nam je nenadoma in nepričakovano na Dunaju preminula naša srčnoljubljena soproga, predobra mati in stara mati, gospa

Josipina Vidmar,
trgovčeva soproga.

Truplo preblage pokojnice se prepelje v Ljubljano.
V Ljubljani, dne 20. maja 1922.

Josip Vidmar, soprog. — Ing. dr. Milan Vidmar, Stane Vidmar, Jože Vidmar, Ciril Vidmar, sinovi. — Mila Favaj roj. Vidmar, Ivana Skrbinšek roj. Vidmar, Metoda Vidmar, hčere. — Vsi estali sorodniki.

Krasno stanovanje

2 do 3 sobe, v Ljubljani, zamenjam z enakim v Mariboru ali okolici. Ponudbe pod „Zamenjam stanovanje 3744“ na upr. Slov. Naroda. 3744

Prodajalka

izurenja in modni in manufakturni stroki, tukša mesta, najraje v Ljubljani, v slabočnosti tudi na deželi. Ponudbe pod „Prodajalka 3741“ na upr. Slov. Naroda. 3741

Poslovodja

za novo opokarsko podjetje se išče. Istovati se sprejme pomočna pisarniška moč, event. tudi gospod. Ponudbe pod „Emona 3733“ na upr. Slov. Nar. 3733

Tovarna furniturja Podreče-Domžale

kupi vsako množino povorstnega trdega lesa, suhe ploče od 3 mm do 100 mm, dolžine od 1 do 2 m naprej. Pripomita se Nebert & Hojak.

Posojilo 200.000 R

proti dobrim obrestim iščem na dobi 3 let za otvoritev trgovine v večjem mestu. Posojevalec je na lastno željo lahko deljen s tretjino zasluga. Ponudbe pod „Deležen 3728“ na upr. Slov. Naroda. 3728

Primarij dr. Josip Pogačnik

ne ordinira do 1. junija 1922.

Nagrado 2000 kron

in voz drži dobi, kdor preskrbi ali odda prazno sobo ves dan od odstotnemu gospodu. Ponudbe pod „Odsotnost 3725“ na upr. Slov. Naroda. 3725

Nagrado

onemu, ki preskrbi oženj. drž. uradniku brez otrok nemelovana mesečno sobo, za takoj ali s prvim julijem. Ponudbe na upr. Slov. Naroda pod „Državni uradnik/3724“. 3724

Hiša

trinadstropna, v centru mesta, se proda. Naslov pove uprava Slovenskega Naroda. 3737

Med. univ. dr. Viktor Gregorić

naznani, da se je nastiani v državnem zdravilstvu Rogačka Slatina kot predmetični zdravnik in bode od danes naprej ordinirati tam v VIII dr. Holcer.

Pisalni stroj

„Remington“, dobro ohranjen, se ceno proda. Naslov pove upravništvo Slovenskega Naroda. 3870

3 dobro izvežbane in zanesljive

mizarske pomočnike

potrebujem. Plača dobra, nastopajoč ali po dogovoru. Anton Štefančič, mizarski mojster, Sisak, Hrvatska. 3701

Hiša

z gospodarskim poslopjem in mostno tehniko na najbolj prometnem kraju, v kateri se je 45 let trgovina in gospodarstvo z najboljšim vso hom izvrševala, ne radi starosti proda. — Več se izve pri J. Modruš, Nova vas pri Raketu. 3703

Pletenine! Pletenine!

Volnene ženske jopice različnega kroja, moške telovnike z rokavi ali brez njih, svitre, dokolenice, ovojke, šale, kape, kakor tudi letne pletenine različnih vrst za ženske in otroke, vse blago lastnega izdelka, priporoča Lovat & drug, strojno pletilstvo, Benjine, p. Lesce, Gorenjsko. 3854

Izdelovanje kameno-lesenih tlakov (ksilolit) v vseh barvah

prevzame v najhitrejšo izvedbo z večletno garancijo tvrdka

Kosta Novakovič i drug, trg. s stavbenim materialom

LJUBLJANA, Miklošičeva cesta štev. 13,

kateri se je zaupala izvedba ksilolitnih tlakov pri palači Ljubljanske kreditne banke, papirnicu v Vevčah etc.

Sodar

izuren ter energičen, kateri bi lahko nadomestoval tudi nadodarja — se sprejme. Ponudbe na: Delniška pivovarna, Laško.

3724

Samostojna kontoristinja

zmožna slovenščine in hrvačine, strojepiska, se sprejme. Predstavi na se s spricavo v Ljubljani, Slovenska hilica 1. Štev. 7, spodaj desno, od pol 6. do 7. zvečer.

3740</p